

MUHASEBENİN DİJİTALLEŞMESİ VE SAĞLIK YÖNETİMİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Ela HİÇYORULMAZ*

Öz

Bilgi teknolojilerinin hızlı gelişimi birçok alanda etkisini göstermektedir. E-muhasebe, e-fatura, e-devlet, bankacılık işlemlerinin sanal ortamlarda yapılabilmesi, sanal işletmelerin kurulması gibi örnekler bu noktada verilebilir. Bahse konu olan uygulamalarının dijital sistemler üzerinden yapılması nedeniyle hızlı gelişim sürecine uyum sağlanmalıdır. Muhasebe alanında eğitim gören öğrencilerin dijitalleşme sürecine uyum düzeyleri ve dijital programları kullanabilmeleri giderek önem kazanmaktadır. Muhasebe dersi alan öğrencilerin muhasebenin dijitalleşmesi hakkındaki görüşlerini ortaya koymak amacıyla bu çalışma yapılmıştır. Araştırma Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü öğrencilerine anket uygulaması şeklinde gerçekleştirilmiştir. 360 kişi olan mevcut evrenden en az 186 kişiye ulaşılmaması yeterli olmasına rağmen toplamda 200 öğrenciye ulaşılmıştır. Güvenilirlik ve geçerlilik analizleri ile kontroller sağlandıktan sonra hipotez sonuçları Bağımsız Örneklem T Testi ve ANOVA analizleri ile test edilmiştir. Analizler için SPSS 2018 programı kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre, 2.sınıfların 1. ve 3. sınıflara göre Endüstri 4.0'ı daha çok algıladığı söylenebilir. Ayrıca muhasebe dersleri ile Endüstri 4.0 arasındaki ilişki boyutunda öğrencilerin demografik özellikleri ile herhangi bir ilişki tespit edilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Dijitalleşme, Muhasebe Eğitimi, Muhasebenin Dijitalleşmesi, Dijital Dönüşüm.

DIGITALIZATION OF ACCOUNTING AND A STUDY ON HEALTH MANAGEMENT STUDENTS

Abstract

The rapid development of information technologies is manifesting its impact in various areas, such as e-accounting, e-invoicing, e-government, and banking transactions conducted in virtual environments. The establishment of virtual businesses is also noteworthy in this context. Given that these applications are executed through digital systems, they need to be aligned with the swift pace of development. The adaptability of students studying accounting to the digitalization process and their proficiency in using digital programs are increasingly crucial. This study aimed to elucidate the opinions of students enrolled in accounting courses

* Doç. Dr., Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü, elahicyorulmaz@hitit.edu.tr., <https://orcid.org/0000-0001-7442-4138>

regarding the digitalization of accounting. The study was conducted through a questionnaire distributed to students at Hitit University, Faculty of Health Sciences, Department of Health Management. The sample size, originally set at a minimum of 186 individuals, ultimately included 200 students who participated in the study. Following reliability and validity analyses and controls, hypothesis results were tested using Independent-Samples T Test and ANOVA analysis, with the analysis conducted using the SPSS 2018 program. The results of the analysis indicated that male students exhibit a higher perception of Industry 4.0 compared to female students. Furthermore, second-year students perceived Industry 4.0 more than their counterparts in the first and third grades. Notably, in exploring the relationship between accounting courses and Industry 4.0, no significant correlation was found with the demographic characteristics of the students.

Keywords: *Accounting, Digitalization, Accounting Education, Digitalization of Accounting, Digital Transformation.*

Giriş

Bir ülkenin, bir konunun ya da bir mesleğin gelişmesi veya ilerlemesi isteniyorsa o zaman tarihini öğrenmek gerekir. Ne zaman oluştu? Neden ihtiyaç duyuldu? Hangi aşamalardan geçti? Bu sorular çoğaltılabilir. Muhasebe için de bu süreç önem taşımaktadır. Ne zamandan beri muhasebe kullanılıyor? Ya da yazının icadından önce de kayıt ve hesap sistemi var mıydı? Araştırmacılar uzun süredir bu soruların cevabını aramakta ve önemli bulgulara ulaşmaktadır. Muhasebenin tarihi incelendiğinde ortaya çıkış nedeninin ticaret olduğu söylenebilir. Çünkü insanlar hayatlarını devam ettirebilmek için çeşitli ticaret yöntemlerini kullanmışlardır. Ancak yazının kullanılmaması ve insanların unutkanlığı nedeniyle çeşitli anlaşmazlıklar yaşanmaya başlamıştır. Kimin ne kadar ödeme yaptığı, ödemenin istenilen günde gerçekleşip gerçekleşmediği, depolarda yeterli ürünün bulunup bulunmadığı gibi birçok sorun ortaya çıkmıştır. Bu nedenle M.Ö. 8000 yıllarından yazının icadına kadar geçen sürede hesap ve kayıt gereksinimi ortaya çıkmış zamanla kayıt ve hesaplama yöntemleri geliştirilmiştir. Yapılan arkeolojik araştırmalar Token (hesap taşı) isimli küçük kil simgeler ile hesap sisteminin kullanıldığını ortaya koymaktadır (Şeker ve Şeker, 2019, ss. 86-93). Her bir nesne için farklı Tokenler kullanılmakta ve kullanılan nesne ile ilgili bilgiler burada yer almaktaydı. Böylece uzak bir bölgeye gönderim kolay bir şekilde gerçekleşmekteydi (Alparslan, 2009, ss. 52-53).

M.Ö. 3200 yıllarında ise Sümerler çivi yazısı kullanarak vergi ve ganimet kayıtlarını tutmuşlar, yani basit düzeyde muhasebeyi kullanmaya başlamışlardır. Bu yazılarda; tarih, isimler, kısa açıklamalar, hesaplamalar yer almaktadır. Çivi yazısı kullanımının yaklaşık 3000 yıl devam ettiği ve M.Ö. 1. yy.a kadar kullanıldığı bilinmektedir (Uztarih, 2018).

Ticaretin ilerlemesiyle birlikte muhasebenin önemi de artmıştır. 11. yy.a geldiğinde Haçlı Seferleri ticaretin büyük oranda Akdeniz'e kaymasına neden olmuştur. İtalya'nın Venedik ve Cenova gibi liman şehirleri ile Floransa

ve Milano büyük bir pazara dönüşmüştür. Tacirler finansal durumlarını takip etmek istemiş, kredili işlemler hızlanmıştır. 1458 yılında Benedetti Cartugli di Regusa tarafından kaleme alınan “Benedetti” ancak 1473 yılında basılmıştır. Bu kitapta muhasebe ile ilgili ilk bilgilerin yer aldığı bilinmektedir (Yücesoy, 1943). 1494 tarihinde Luca Pacioli “Summa Arithmetica” adlı eserinde ilk olarak çift taraflı kayıt tekniğinden bahsetmiştir. Goethe’nin “insan dimağının en mükemmel icatlarından biri” olarak ifade ettiği bu teknik ile günümüz çift taraflı kayıt tekniğinin temeli oluşmuştur. Günümüzde bu teknikte kullanılan ilke ve kavramlar halen geçerliliğini korumaktadır. 16. yy.a gelindiğinde Avrupa genelinde çift taraflı kayıt tekniğinin uygulandığı tespit edilmiştir. 18. yy.da İtalya çeşitli ekonomik ve siyasi sorunlar yaşamaya başlamıştır. Bu durumdan ilk olarak Fransa ile Almanya, daha sonraki yıllarda da İngiltere ile Amerika Birleşik Devletleri yararlanarak muhasebe konusunda etkili olmuşlardır. Muhasebenin kuramsal olarak gelişimi ise ancak 19. yy. sonlarında başlamıştır. Muhasebeyi iktisadi ve yönetsel bir kavram olarak değerlendiren Francesco Villa’nın (1840) çalışması bilimsel muhasebenin temeli olarak kabul edilmektedir. Villa çalışmalarında işletme varlıkları, kontrol, defter tutma, hesaplama teknikleri konularına değinerek yönetsel kararların iyileştirilmesi gerektiğini belirtmiştir (Bakır ve Erserim, 2022, ss. 49-52).

1970’li yıllara kadar geleneksel muhasebe işlemleri kullanıldıktan sonra, 29 Ekim 1969 tarihinde dünyanın ilk internet bağlantısı kurularak yepyeni bir dönem başlamıştır. Endüstri 3.0 döneminde internetin kullanımı oldukça artmıştır. Bu dönem bilişim teknolojisi dönemi olarak adlandırılır. Üretimde dijitalleşme kullanılmakta ve verimlilik artmaktadır. Kullanıcılar evlerinden sanal ortamlar yoluyla gerekli bilgilere ulaşabilmekte ve bu bilgileri kullanmaktadır (Davutoğlu, 2020, s. 179).

2011 yılında Almanya’nın Hannover şehrindeki fuarda ilk kez Endüstri 4.0 terimi kullanılmıştır. Dijital çağ olarak adlandırılan 21.yy hayatımızın tüm alanlarında etkisini göstermektedir. Muhasebe işlemlerini izlemek ve raporlamak otomasyon yoluyla sağlanmaktadır. Denetim işlemleri, sürekli, şeffaf ve detaylı bir şekilde yapılabilmektedir. Birçok şirket e-ticaret ile şirket verilerini tamamen elektronik ortamda bulundurabilmektedir. Arayüzler kullanılmadan kesintisiz iletişim sağlanmaktadır. Bankacılık işlemleri ve diğer tüm ödemeler elektronik ortamda yapılabilmektedir. E-devlet ile paralel sistemler kullanılmakta böylece daha hızlı bilgiye ulaşılabilir (Hiçyorulmaz ve Akdoğan, 2019, ss. 49-54). Bu hızlı gelişim süreci devam ederek Toplum 5.0’ın oluşmasını sağlamıştır. Birçok ülke henüz Endüstri 2.0 ile Endüstri 3.0 arasında bir teknoloji kullanırken, gelişmiş toplumlarda Toplum 5.0 konuşulmaya ve hatta uygulanmaya başlanmıştır. Dolayısıyla bu hızla gelişen ve değişen dönemde dijital teknolojiler de yerini almaktadır. Binlerce yıldır varlığını koruyan muhasebe ve muhasebecilik mesleği de bu hızlı değişime ayak uydurmaktadır. Kullanılan programlar, yazılımlar oldukça teknik bir hal almaktadır. Hiçyorulmaz ve Akdoğan da gelecekte muhasebe

mühendisliği ile muhasebenin yepyeni bir boyut kazanacağını belirtmiştir. Muhasebe işlemlerinin yapılmasının yanında muhasebe programları için yazılımların geliştirilmesi gerekmektedir. Hem muhasebe hem de yazılım konusunda eğitim almış bir kişinin dijital muhasebe uygulamalarına hakim olması ve etkin bir şekilde kullanması beklenebilir. Bu nedenle muhasebe mesleğinin gelecekte muhasebe mühendisliğine dönüşeceği tahmin edilmektedir (Hiçyorulmaz ve Akdoğan, 2017, s. 540).

Dijitalleşme nedeniyle muhasebe alanında yeni kavramlar, teoriler ve yöntemler ortaya çıkmaktadır. Dijital muhasebe uygulamalarının etkin bir şekilde kullanılması için muhasebe eğitiminin güncellenerek dijital çağın gereksinimlerini karşılayabilir hale gelmesi gerekmektedir. Teknolojinin değişimi ve gelişimi hızını kesmeden devam etmektedir. Bu nedenle muhasebe konusunda yapılan çalışmaların da sürekli kendini yenileyebilir olması gerekmektedir. ABD’de eğitim kurumlarının ve eğitim ile ilgili şirketlerin yer aldığı 32 üyeden oluşan “21. Yüzyıl Yetkinlikleri” grubu kurulmuştur. Bu grup “21. Yüzyıl Öğrenme Çerçevesi” adı ile öğrencilerin gelecekte başarılı olmaları için sahip olmaları gereken yetkinlikleri sıralamıştır. Bunlar (Kurnaz vd., 2020, ss. 83-84);

- Öğrenme ve inovasyon,
- Bilgi, medya ve teknoloji,
- Yaşam ve kariyer,
- 21. yüzyıl temaları ve temel derslerdir.

Muhasebe alanında gelişim sağlanabilmesi için öğrencilerin öncelikle etkin bir eğitim alması gerekmektedir. Lisans ve lisansüstü düzeyde eğitim alan öğrencilerin dijital uygulamaları etkin bir şekilde kullanması alanında yetkin mezunlar verilmesini sağlayabilir. Geleceğin muhasebe mensuplarının günümüzde muhasebenin dijitalleşmesi konusundaki görüşleri bu nedenle önem kazanmaktadır. Bu çalışmada öncelikle muhasebenin dijitalleşmesi konusuna değinilmiştir. Uygulama aşamasında ise Hitit Üniversitesi Sağlık Yönetimi Bölümü öğrencilerinin muhasebenin dijitalleşmesi konusundaki görüşleri araştırılmıştır. Lisans düzeyinde en fazla muhasebe dersi alan bölümlerden bir tanesi işletme bölümüdür. Ancak Hitit Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümünde çok az sayıda öğrencinin eğitime devam etmesi nedeniyle araştırma yine fazla sayıda muhasebe dersi alan Sağlık Yönetimi Bölümü öğrencilerine uygulanmıştır. Öğrencilere anket uygulanarak Endüstri 4.0’a bakış açıları ve muhasebe dersleri ile Endüstri 4.0 arasındaki ilişki hakkındaki düşünceleri araştırılmıştır.

1. MUHASEBENİN DİJİTALLEŞMESİ

Muhasebe; finansal ve finansal olmayan bilgilerin toplanması, doğruluklarının saptanması, kaydedilmesi, sınıflandırılması, raporlanması ve analiz edilerek yorumlanması süreci olarak tanımlanmaktadır (Bayazıtlı vd., 2015, s. 25). Geleneksel muhasebe sistemine sahip bir işletme açısından

düşünüldüğünde bu aşamaların her biri oldukça fazla zaman almaktadır. Öncelikle işletmeye ait verilerin toplanması, doğru olup olmadığının kontrol edilmesi, sonra bu bilgilerin kayıtlara geçirilmesi ve sınıflandırılması, en son aşamada da raporların sunulması ve analiz edilmesi şeklinde gerçekleşmektedir. Bir de bu işlemlerin hepsini tek bir kişinin yaptığı düşünüldüğünde zaman kaybının yanında hata yapma olasılığının da arttığı söylenebilir. Günümüz teknoloji olanakları düşünüldüğünde, işletmelerin ne zaman kaybına ne de hataya tahammülü yoktur. Küresel bir pazarda rekabet halinde bulunan işletmelerin doğru kararı en hızlı şekilde alabilmeleri için anlık ve doğru bilgiye ulaşmaları gerekmektedir. Dijitalleşme bu konuda işletmeleri oldukça rahatlatmaktadır.

Peki dijitalleşme nedir? Dijitalleşme bilginin elektronik araçlarla sayısallaştırılması olarak tanımlanabilir (Yücel ve Adiloğlu, 2019, s. 52). Yapılan bir araştırmaya göre %84,4 ihtimalle 2025 yılına kadar insanların %80'i dijital bir varlık sahibi olacaktır (Schwab, 2016, s. 36). Ayrıca Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) 2019 yılında Geleceğin Meslekleri Çalışmaları Raporu'na göre dijital dönüşüm son 2 yılda 2.000.000 yeni iş alanı yaratmıştır. Üçüncü sanayi devrimi ile başlayan dijitalleşme süreci oldukça hızlı gelişmektedir (Mert vd., 2022, s. 197). Dijital muhasebe ya da e-muhasebe adı verilen sistemler sayesinde tüm işlemler kısa sürede ve hatasız gerçekleşmektedir. Endüstri 4.0 sistemini kullanan bir işletmede veriler bulut sistem ile depolanmaktadır. Bulut sistem ilk olarak 1961 yılında John Mc Carthy'nin tanıtımıyla ortaya çıkmıştır. Bu sistem verilerin depolanması ve internet erişimi sağlanan her yerden bu bilgilere ulaşım sağlaması nedeniyle büyük avantaj sağlamaktadır. Esnek, ölçeklenebilir ve kullanım maliyetlerinin düşük olması nedeniyle tercih edilmektedir (Yalçın, 2022, s. 18). Ancak internete erişim sağlanamayan alanlarda bulut sistemler kullanılamamaktadır. Sistemsel sorunlar, güncellemeler ya da siber saldırılar da bulut sistemlerin kullanımında karşılaşılan diğer sorunlardır (Bizcom, 2023).

Verilerin depolanması için bellek kartları, taşınabilir bellekler (USB gibi), dahili ve harici hard diskler kullanılmaktadır. Hatta günümüzde bulut depolama adı verilen sanal alanlar kullanılmaktadır. Bulut depolama internet ortamında bulunan bir sabit diskdir (Bulut Depolama, 2023). Sistemlerinin işleyemeyeceği büyüklükte ve karmaşıklıkta veri kümelerine Big data (büyük veri) denilmektedir. Bu veriler geçmişte bir çöp olarak değerlendirilirken, günümüzde bu verilerin de işlendiği, analiz edildiği, gerekli bilgilerin sağlandığı veri kaynakları olarak görülmektedir (Mert vd., 2022, s. 199).

Dijitalleşme envanter faaliyetlerinde de büyük kolaylıklar sağlamaktadır. Stok siparişinin verilmesi ve takibi, depo sayımları, amortisman hesaplaması, alış ve satış takibinde insan faktörüne ihtiyaç duyulmamaktadır. İşlemler eş zamanlı gerçekleştiği için denetim işlemleri kolaylıkla yürütülebilir. Nakit para kullanımı yerine banka işlemlerinin

sürdürülmesi kayıt dışılığı ortadan kaldırmaktadır (Yardımcıoğlu vd., 2019, s. 43).

Muhasebe işlemlerinin son basamağında yer alan raporlama ve analiz aşamasında da tüm veriler eksiksiz ve zamanında elde edildiği için doğru kararlar alınmasına yardımcı olmaktadır. Muhasebe işlemlerinin her aşamasında dijitalleşme oldukça kolaylık sağlamaktadır. Ancak teknolojiye uyum sağlayamayan personelin bulunduğu ortamlarda zaman kayıpları ya da ek maliyetler de ortaya çıkabilmektedir. İşletmelerde kullanılan teknolojinin sürekli güncellenmesi tek başına yeterli olmamaktadır. Bu sistemleri ve programları kullanan kişilerin de kendini bu konuda yetiştirmesi gerekmektedir. Önlisans ve lisans düzeyinde eğitim veren kurumların teknolojik yenilikler ve bu yeniliklerin kullanımı konusunda önemli bir görevi bulunmaktadır. Bu kurumlar farklı zamanlarda teknolojinin getirmiş olduğu avantajları da kullanmaktadır. Öğrenci kayıtlarının dijital platformlarda yapılması, çevrimiçi derslerin işlenmesi, çevrimiçi sınavların gerçekleştirilmesi, çevrimiçi sertifika eğitimleri, transkript vb. öğrenci belgelerine ya da sınav sonuçlarına uzaktan erişim gibi büyük kolaylıklar sunmaktadır. Erişim ve iletişim alanlarında sağlamış olduğu kolaylık sayesinde eğitim ve öğretim alanında fırsat eşitliği sağlanmıştır. Covid-19 salgını sırasında eğitime ara verilmeden dijital platformlar kullanılmıştır. Türkiye’de 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan ve birçok ili etkileyen deprem sonrasında da üniversiteler dijital platformlar ile eğitime devam etmişlerdir. Geleneksel eğitim anlayışının yerine her yerde ve her zaman eğitim/öğretim anlayışı kullanılmaktadır. Farklı mekanlarda, farklı zamanlarda ve farklı araçlarla da eğitim ve öğretim devam edebilmektedir (Sürer, 2020, s. 31). Bu sisteme e-öğrenme modeli denilmektedir. Öğrenci ile öğretmen ve/veya eğitmen aynı mekânda bulunmak zorunda değildir (Alkayış, 2021, s. 223). “Muhasebede E-Öğrenme Modeli” ülkemizde Anadolu Üniversitesi’nde uygulanmaya başlamıştır. Genel olarak e-öğrenme modelinde öğrenci ile iletişimde bulunurken kullandıkları araçlar; tartışma formu, dosya paylaşımı, sistem içi e-posta, çevrimiçi notlar, gerçek zamanlı sohbet, video ve beyaz tahtadır. Modelin verimliliğini artırmak için; yönlendirmeler yapılmakta, çevrim dışı çalışmalarına imkân tanınmakta, kurs içinde arama yapılmakta, takvim ve yer imleri kullanılmaktadır. Öğrencilerde bu modele; grup çalışması, sınav, alıştırma, öğrenci toplulukları ve öğrenci kişisel sayfaları ile katılım sağlamaktadır (Mutlu vd., 2008). E-öğrenme modeli ile klasik öğrenme modeli karşılaştırıldığında e-öğrenme modelinin; zaman ve mekân açısından bağımsız, esnek, hızlı, teknolojik olarak bağımlı, yatırımlar ve işletim olarak daha ucuz maliyetli (birim başına öğrenci bazında), teorik olarak sonsuz ve yaygın olduğu görülmektedir. Klasik öğretimde ise; mekân ve zaman bağımlı, yüz yüze eğitim nedeniyle öğrenim ortamı kontrollü, esnek olmayan, belirli sayıda öğrenciye ulaşılabilen, okul binası ve giderleri, idari ve akademik personel maaşları gibi giderler nedeniyle yatırımların pahalı ve kullanılan programlarının sayısına ve kalitesine bağlı olarak kimi zaman

pahalı kimi zaman ucuz işletim sistemine sahiptir. Bu nedenle her iki modelin de olumlu ve olumsuz yönleri bulunmaktadır (Uçma ve Beycan, 2009, s. 44).

Hızlı teknolojik ilerleme ve dijitalleşmeyle birlikte sermaye ve para piyasaları adına muhasebe mesleğinden beklentilerin değişmesi, muhasebe mesleğinin de dönüşüm yaşayacağını göstermektedir (Türker, 2018, s. 230). Muhasebe eğitimi veren yükseköğretim kurumlarının da bu değişimi göz önünde bulundurması, mevcut ders müfredatlarının ve kullanılan programların güncellenmesi gerekmektedir. Çünkü muhasebe eğitimi açısından dijitalleşme ele alındığında geleneksel sistemlerden uzaklaşıldığı ve farklı bir boyut kazandığı görülmektedir. Öğrencilerin bu dijital uygulamalara ne kadar hazır olduğu ve muhasebenin dijitalleşmesi konusunu ne kadar önemsedığı derslere olan ilgilerini de etkilemektedir. Sarıççek'in (2020) yapmış olduğu çalışmada öğrencilerin almış olduğu muhasebe eğitiminin dijitalleşen muhasebe mesleğini ne kadar karşıladığı araştırılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin muhasebenin dijitalleşmesine önem verdikleri, müfredatlarda muhasebenin dijitalleşmesine yönelik bir değişime destek verecekleri ve dijital okuryazarlık konusunun işlenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Muhasebe alanında teorik olarak verilen eğitimin yeterli düzeyde olduğu ancak pratikte öğrencilerin eksikliklerinin giderilmesi için uygulama derslerinin artırılması gerektiği söylenebilir (Ertaş ve Şimşek, 2020, s. 53). E-muhasebe uygulamalarını kullanmayan bir öğrenci, mezun olduğu andan itibaren dijital platformda veri girişi sağlayamamakta, girişi tamamlanmış bilgileri yorumlayamamakta ve bu nedenle de finansal analizler gerçekleştirememektedir. Kısacası nitelikli bir eleman olamamaktadır (Ceyhan ve Ulutan, 2020, s. 261). Kurnaz vd.nin (2020) yapmış olduğu çalışma bu durumu desteklemektedir. Muhasebenin dijitalleşmesi konusunu muhasebe meslek mensupları açısından da araştıran Kurnaz vd.ne (2020) göre, muhasebe eğitiminde muhasebenin dijitalleşmesi oldukça önemli bir konudur. Ancak mevcut müfredatlarda muhasebenin dijital olarak yeterince yer almaması nedeniyle nitelikli eleman yetiştirilmesinde sorun yaşanmaktadır. Son yılların muhasebe trendleri teknolojinin gelişmesiyle ortaya çıkmıştır. Bunlar; dijital muhasebe, bulut muhasebe, muhasebe veri analistliği ve verilerin analizi, siber suçlara karşı önlemler, muhasebe bilgi sistemlerinin ve sosyal medyanın entegrasyonu, dış kaynakların kullanımı, muhasebesel işlemlerinin otomasyonu, şeffaflık ve objektiflik gibi trendler olarak sıralanabilir (Kurnaz vd., 2020, s. 83). Bu trendlere karşılık 2022-2023 eğitim öğretim yılı lisans programı müfredatlarında; genel muhasebe, maliyet muhasebesi, yönetim muhasebesi, dönem sonu muhasebe uygulamaları, finansal tablolar analizi, muhasebe denetimi, şirketler muhasebesi, muhasebe bilgi sistemi, muhasebe sistemi ve uygulaması, devlet muhasebesi, Türkiye finansal raporlama standartlarına giriş, envanter ve bilanço, uluslararası muhasebe ve finansal raporlama standartları, vergi sistemi ve vergi muhasebesi, stratejik yönetim muhasebesi, ortaklıklar muhasebesi gibi dersler yer alırken yine aynı dönem müfredatlarında; dijital okuryazarlık ve etik, veri

bilimine giriş, yapay zekaya giriş gibi öğrencilerin teknolojik gelişimi takip edebilecekleri güncel dersler de yer almaktadır (Anadolu Üniversitesi, 2023, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, 2023).

Lisansüstü eğitim düzeyinde de muhasebenin dijitalleşmesi ve dijital muhasebe uygulamalarına olan ihtiyaç artmaktadır. Bu gelişmeler dikkate alınarak muhasebe derslerinin güncellemelerinin tüm üniversitelerde yapılması gerekmektedir. Ancak öğrencilerin bu değişime ne kadar uyum sağlamak istedikleri, değişen teknolojinin ne kadar farkında oldukları ve güncel konuları takip etme düzeyleri de önemlidir. Bu nedenle çalışmada öğrencilerin muhasebenin dijitalleşmesi konusu araştırılmıştır.

2. LİTERATÜR TARAMASI

Literatür taraması sonucunda; muhasebenin dijitalleşmesi, öğrencilerin Endüstri 4.0 konusundaki görüşleri, dijital okuryazarlık, muhasebe mesleği ve Endüstri 4.0 uygulamasının etkileşimi konularında çeşitli çalışmalara ulaşılmıştır. Ulaşılan çalışmalar aşağıda tablo olarak sunulmuştur. Muhasebe dersi alan sağlık yönetimi öğrencilerinin muhasebenin dijitalleşmesi konusundaki görüşlerine yönelik bir çalışmaya ulaşılmamıştır. Bu nedenle yapılan bu çalışma ile sağlık yönetimi öğrencilerinin bu konudaki görüşlerini ortaya koymak ve literatüre katkı sağlamak hedeflenmektedir.

Tablo 1. Literatür Taraması

Yazar	Tarih	Bulgular
Yürekli, E. Şahiner, A.	2017	Endüstri 4.0 ile muhasebe eğitimi ilişkisini araştırmışlardır. Günümüzde kullanılan nesnelerin interneti platformlarında muhasebe desteğinin sınırlı olduğunu belirtmişlerdir. Meslek içi eğitim ve yeni müfredatlar ile teknolojik yenikliklere uyum sağlanmasını önermişlerdir.
Omar, S. A. Hasbolah, F.	2018	Yapmış oldukları çalışma sonucunda muhasebe öğrencilerinin Endüstri 4.0 konusunda yeterli bilgi sahibi olmadığı ve farkındalık düzeylerinin düşük olduğunu tespit etmişlerdir.
Öztemel, E.	2018	Eğitim 4.0 sistemi ile ilgili birliker vererek sistemin bileşenlerini açıklamıştır. Her yerde ve her zaman eğitim, kişiselleştirilmiş eğitim, esnek öğrenme, proje bazlı öğrenme, alan bilgisi ve tecrübeye odaklanma, büyük veri, mentor kullanma, web arayüzleri ve yeni teknolojilerin Eğitim 4.0' konusundaki öneminden bahsedilmiştir.
Demir, A.	2018	Endüstri 4.0 ile Eğitim 4.0 konularına değinerek eğitim-öğretim sisteminin nasıl kurgulanacağı açıklanmıştır. Yeni bir eğitim- öğretim sistemi için; müfredatlar, öğretmenler, öğrenciler, okullar, kullanılan araç ve gereçler ile genel bakış açısıyla uygulanabilecek temel yaklaşımlara değinilmiştir.
Temelli, F.	2018	Gelecekte muhasebe mesleğini sürdüreceker adaylar olan İİBF öğrencilerinin, almış oldukları muhasebe dersleri ile teknoloji kullanım ilişkisini yorumlamaları istenmiştir. Öğrencilere anket uygulanmış ve araştırma sonucunda, öğrencilerin çoğunluğunun bilgisayarı ve akıllı cep telefonu olduğu tespit edilmiştir. Öğrenciler sınavlara ve derslere hazırlanırken teknolojiden yararlanmaktadır. Projeksiyon, akıllı tahta, muhasebe yazılım programları (internet tabanlı ve paket), ofis uygulamaları ile derslerin yürütülmesi gerektiği belirtilmiştir. Öğrencilerin, öğretim elemanlarının teknolojik ders

---

		materyallerini kullanma düzeyleri 0 ile 11 puan arasında değerlendirilmiş (0 en düşük, 11 en yüksek puan) ve ortalama 1,810 puan tespit edilmiştir. Öğrenciler, öğretim elemanlarının düşük düzeyde teknolojiye yararlandığını düşünmektedir.
Tutar, S.	2019	Endüstri 4.0 uygulamasının muhasebe mesleği üzerindeki etkilerini araştırmıştır. Muhasebe bilgi sisteminde yapılan değişikliklerle işlemlerin daha hızlı, şeffaf, verimli ve eş zamanlı bir şekilde yürütüleceği belirtilmiştir.
Torun, N. Cengiz, E.	2019	2018 Mart ayında İİBF öğrencileri üzerine bir anket uygulaması gerçekleştirilmiş ve İİBF öğrencilerinin Endüstri 4.0 konusundaki görüşleri araştırılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerden 462'sinin anketi geçerli sayılmış ve analiz uygulanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin Endüstri 4.0'a pozitif yönde algılarının bulunduğu tespit edilmiştir.
Kurnaz, E. Tekbaş, İ. Bozdoğan, T. Çetin, Ö.O.	2020	Yapmış oldukları çalışmada, muhasebe meslek mensuplarına anket uygulayarak dijitalleşmenin muhasebe eğitimi üzerindeki etkisini araştırmışlardır. Araştırmaya 390 muhasebe meslek mensubu katılmıştır. Ankete katılan muhasebe meslek mensuplarının çoğunluğu; mevcut müfredatın yeterli olmadığını ve müfredatın güncellenmesi gerektiğini, Endüstri 4.0'ın dikkate alınması ve ek kurs veya eğitimler ile dijitalleşme konusundaki eksikliklerin kapatılmasını, staja devam eden öğrencilerin dijital sistemler konusunda yeterli olmadığını ve tüm bu konuları içeren yeni bir eğitim modelini destekleyeceklerini belirtmişlerdir.
Talan, T.	2021	Araştırmasında dijital okuryazarlık ölçeğini, Güneydoğu Anadolu bölgesinde yer alan bir üniversitede 589 öğrenciye ulaşılarak gerçekleştirmiştir. Araştırma sonucunda bölüm, bilgisayar kullanım süresi ve internet kullanım süresi ile öğrencilerin dijital okuryazarlık seviyelerinin arasında anlamlı ilişki tespit edilmiş, diğer değişkenler ile anlamlı ilişki tespit edilememiştir.
Şen, V. Aracı, H.	2021	Muhasebe eğitiminde Endüstri 4.0'ın etkilerini çalışmalarında incelemişlerdir. Endüstri 4.0 konusuna değinerek Endüstri 4.0'ın altyapısından bahsetmişlerdir. Muhasebe eğitimindeki ilişkiyi paket program örnekleri ile desteklemişlerdir. Eğitim öğretim yöntemlerinin güncellenmesi ve müfredatların yenilenmesi gerektiğini belirtmişlerdir.
İşık, İ.	2022	Çalışmasında öğrencilerin Endüstri 4.0'a bakış açılarını araştırmıştır. Araştırmasında Aydın Adnan Menderes Üniversitesi'nde 400 öğrenciye anket uygulaması gerçekleştirmiştir. Araştırma sonucunda; cinsiyet, fakülte, ikamet yeri, Endüstri 4.0'ı duyunca duymamaları ile babalarının eğitim durumu değişkenleri ile Endüstri 4.0 konusundaki bilgi düzeylerinin farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.
Çetin, Ö. O.	2022	Muhasebenin dijitalleşmesi ve Endüstri 4.0'ın muhasebeye olan etkilerini araştırmıştır. Araştırmasını Türkiye'de bulunan kamu üniversitelerinin işletme bölümü öğrencileri üzerinde gerçekleştirmiştir. Araştırmaya 491 öğrenci katılmıştır. Araştırma sonucunda işletme bölümü öğrencilerinin yaş, cinsiyet, sınıf ve not ortalamaları ile Endüstri 4.0 konusundaki görüşleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Muhasebe dersleri ile Endüstri 4.0 arasındaki ilişki boyutunda da cinsiyet, yaş, sınıf ve bölümleri arasında anlamlı ilişki tespit edilmiştir.

---

3. MUHASEBENİN DİJİTALLEŞMESİ KONUSUNDA ÖĞRENCİLERİN DÜŞÜNCELERİNİN ARAŞTIRILMASI

Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın amacı, yöntemi ve kapsamı, hipotezleri, güvenilirliği ve elde edilen bulgular başlıklar halinde sunulmuştur.

3.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü öğrencilerinin muhasebenin dijitalleşmesi konusundaki düşüncelerini ortaya koymaktır.

3.2. Araştırmanın Yöntemi ve Kapsamı

Birincil veri toplama tekniklerinden anket tekniği kullanılarak araştırma gerçekleştirilmiştir. Ankette iki bölüm bulunmaktadır. Birinci bölümde tanımlayıcı bilgiler yer almaktadır. Tanımlayıcı bilgiler; cinsiyet, yaş, sınıf ve genel not ortalaması olmak üzere toplam 4 sorudan oluşmaktadır. İkinci bölümde ise, Çetin'in (2022) çalışmasında yer alan ölçek kullanılmıştır. Araştırmada kullanılacak ölçek 35 ifadeden oluşmakta ve 2 alt boyutu bulunmaktadır. Bunlar; Endüstri 4.0'a bakış açısı boyutu (EBA) ve muhasebe dersleri ile Endüstri 4.0 arasındaki ilişki tutumu (MUDEN) boyutudur. Ölçekte yer alan ifadelerden EBA boyutunda 20 ifade, MUDEN boyutunda 15 ifade bulunmaktadır. Anketlerde 5'li Likert Skalası dikkate alınmıştır (1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum). Anket 10-30 Ocak 2023 tarihleri arasında Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü öğrencilerine uygulanmıştır. Uygulanan anket için gerekli etik kurul izni Hitit Üniversitesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu'ndan 2022-247 başvuru numarası ile 09/01/2023 tarihinde alınmıştır.

Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümünde toplam 360 öğrenci bulunmaktadır. Bu nedenle mevcut evren 360 öğrencidir. Buna göre mevcut evrenden alınması gereken örneklem sayısı 186 kişidir. Tolerans gösterilebilecek örnekleme hacmine göre 360 kişilik bir evrenden %95 güven düzeyinde 186 kişilik örneklem alınması yeterli görülmektedir (Bayram, 2012, s. 17). Araştırma örneklemini minimum 186 kişi olarak belirlenmiş olup 200 kişi anketi tam olarak cevaplandırmıştır.

Araştırmada veri analizleri SPSS 18 paket programı ile gerçekleştirilmiştir. İstatistiki anlamlılık düzeyi için %95 güven düzeyi ($p < 0,05$) kabul edilmiştir.

3.3. Araştırmanın Hipotezleri

Sağlık yönetimi bölümü öğrencileri ile muhasebenin dijitalleşmesi konusundaki ilişkinin tespit edilmesi amacıyla aşağıda yer alan hipotezler kurulmuştur.

H₁= Öğrencilerin Endüstri 4.0'a bakış açıları ile cinsiyetleri arasında anlamlı ilişki vardır.

H₂=Öğrencilerin muhasebe dersleri ile Endüstri 4.0 arasındaki ilişkiye olan tutumu ve cinsiyetleri arasında anlamlı ilişki vardır.

H₃= Öğrencilerin Endüstri 4.0'a bakış açıları ile yaşları arasında anlamlı ilişki vardır.

H₄= Öğrencilerin muhasebe dersleri ile Endüstri 4.0 arasındaki ilişkiye olan tutumu ve yaşları arasında anlamlı ilişki vardır.

H₅= Öğrencilerin Endüstri 4.0'a bakış açıları ile sınıfları arasında anlamlı ilişki vardır.

H₆= Öğrencilerin muhasebe dersleri ile Endüstri 4.0 arasındaki ilişkiye olan tutumu ve sınıfları arasında anlamlı ilişki vardır.

H₇= Öğrencilerin Endüstri 4.0'a bakış açıları ile not ortalamaları arasında anlamlı ilişki vardır.

H₈= Öğrencilerin muhasebe dersleri ile Endüstri 4.0 arasındaki ilişkiye olan tutumu ve not ortalamaları arasında anlamlı ilişki vardır.

3.4. Araştırmanın Güvenilirliği

Anket formu güvenilirliğini Cronbach Alpha testi uygulanarak test edilmiştir. İçsel tutarlılık yöntemine göre elde edilen Cronbach Alpha Katsayı sonuçları aşağıdaki Tablo 2'de bulunmaktadır.

Tablo 2. Güvenilirlik Analizi Sonucu

Ölçek Adı	Alfa Katsayısı	Madde Sayısı
GENEL	0,881	35
EBA	0,833	20
MUDEN	0,798	15

Güvenilirlik analizi sonucunda, alfa katsayısının 0,881 olduğu tespit edilmiştir. Kalaycı (2008), Alfa katsayısının 0,800'ün üzerinde olmasının yüksek derecede güvenilir anlamına geldiğini ifade etmiştir. Nunnally (1978) ise alfa katsayısının kabul edilebilir alt sınırını 0,70 olarak belirtmektedir. Bu nedenle güvenilirlik analizi sonucu yüksek derecede güvenilirdir. EBA boyutunun güvenilirlik analizi sonucu 0,833 iken, MUDEN boyutunda 0,798'dir. Her iki boyuttan yüksek derecede güvenilir olduğu tespit edilmiştir.

Güvenilirlik analizi sonrasında faktör analizi uygulanmıştır. Faktör analizi sonucunda her iki boyutta yer alan ifadeler birden fazla faktöre yüklendiği için EBA boyutunda ortaya çıkan 6 faktör ile MUDEN boyutunda ortaya çıkan 4 faktör anlamlı bulunmamıştır. Bu nedenle analizler genel iki boyut olarak değerlendirilmiştir.

Tablo 3. Faktör Analizi Sonuçları

	EBA	MUDEN
KMO	0,821	0,798
Bartlett's Sph. Ki Kare	997,300	717,026
Bartlett's Sph. P.	0,000	0,000
Toplam Açıklanan Varyans	57,635	55,987
N	20	15

Kaiser-Meyer-Olkin testi sonucunda EBA boyutunda 0,821, MUDEN boyutunda 0,798 sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar araştırmamızın örneklem büyüklüğünün yeterli olduğunu göstermektedir. Bartlett's testi ile her iki boyutta ulaşılan $p=0,000$ değerleri ise araştırmamıza katılan öğrencilerin ciddiyle soruları yanıtladığını göstermektedir. Açıklanan varyans sütununa bakıldığında; araştırmamızda kullanmış olduğumuz ölçeğin EBA boyutunda %57,635'sinin, MUDEN boyutunda %55,987'sinin açıklandığı tespit edilmiştir. Her iki boyutta da %50 oranının üzerine çıkmıştır. Bu nedenle toplam değişken varyansın yarısından fazlasının açıklandığı görülmektedir.

3.5. Araştırmanın Bulguları

Hitit Üniversitesi, Sağlık Yönetimi Bölümünde öğrenimine devam ederek ankete katılan 200 öğrenciye ait demografik özellikler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4. Demografik Özellikler

Demografik Değişkenler		Frekans	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	148	74
	Erkek	52	26
Yaş	19 ve altı	32	16
	20	41	20,5
	21	43	21,5
	22	48	24
	23 ve üzeri	36	18
Sınıf	1	46	23
	2	16	8
	3	64	32
	4	74	37
Not Ortalaması	2.00 ve altı	6	3
	2.01-2.25	23	11,5
	2.26-2.50	30	15
	2.51-2.75	59	29,5
	2.76-3.00	32	16

3.01-3.25	32	16
3.26-3.50	14	7
3.51-3.75	4	2
3.76- 4.00	0	0
Toplam		200
		100

Tablo 4’te ankete katılan öğrencilerin demografik dağılımları görülmektedir. Bu bilgilere göre ankete katılan 200 öğrencinin %74’ü kadın, %26’sı erkektir. Yaş dağılımlarına bakıldığında dağılımın dengeli olduğu söylenebilir. Yaş dağılımında en fazla oranı %24 ile 22 yaşındaki öğrenciler oluşturmaktadır. Sınıf mevcutlarına bağlı olarak ankete katılanların %37’si 4. sınıf, %32’si 3. sınıf, %23’ü 1. sınıf ve %8’si 2. sınıf öğrencisidir. Not dağılımları incelendiğinde en fazla %29,5 ile 2,51-2,75 not ortalamasına sahip öğrencilerin yer aldığı görülmektedir. 2,76-3,00 ile 3,01-3,25 not ortalamasına sahip öğrencilerin oranı birbirine eşit ve %16’dır. Daha sonra 2,26-2,50 not ortalamasına sahip öğrenciler %15 oranı ile yer almaktadır. 2,01-2,25 not ortalamasına sahip öğrenciler %11,5 iken diğer not ortalaması grupları %10’un altındadır. Ankete katılan öğrenciler arasında 3,76-4,00 not ortalamasına sahip öğrenci bulunmamaktadır.

Muhasebenin dijitalleşmesi ölçeğinin alt boyutlarının normal dağılım gösterip göstermediği Kolmogorov-Smirnov testi ile analiz edilmiştir. Gözlem sayısının 50’den fazla olması nedeniyle Kolmogorov-Smirnov testi kullanılmıştır. Kolmogorov-Smirnov test sonucunun 0,05’ten büyük olması veri setinin normal dağılım gösterdiğini belirtir (Durmuş vd., 2013, s. 66). Elde edilen sonuçlar Tablo 5’te yer almaktadır.

Tablo 5. Normallik Testi Sonuçları

		N	İstatistik	Sig.	
EBA	Cinsiyet	Kadın	148	0,960	0,062
		Erkek	52	0,990	0,200
Yaş		19 ve altı	32	0,189	0,005
		20	41	0,144	0,053
		21	43	0,090	0,200
		22	48	0,108	0,200
		23 ve üzeri	36	0,242	0,000
Sınıf		1	46	0,148	0,130
		2	16	0,182	0,165
		3	64	0,100	0,186
		4	74	0,107	0,037
Not Ortalaması		2.00 ve altı	6	0,247	0,200

		2.01-2.25	23	0,295	0,000
		2.26-2.50	30	0,083	0,200
		2.51-2.75	59	0,103	0,194
		2.76-3.00	32	0,082	0,200
		3.01-3.25	32	0,145	0,084
		3.26-3.50	14	0,263	0,009
		3.51-3.75	4	0,226	-
		3.76- 4.00	0	-	-
MUDEN	Cinsiyet	Kadın	148	0,101	0,063
		Erkek	52	0,128	0,564
	Yaş	19 ve altı	32	0,177	0,052
		20	41	0,123	0,119
		21	43	0,061	0,200
		22	48	0,090	0,200
		23 ve üzeri	36	0,161	0,019
	Sınıf	1	46	0,106	0,200
		2	16	0,109	0,200
		3	64	0,091	0,200
		4	74	0,099	0,071
	Not Ortalaması	2.00 ve altı	6	0,332	0,058
		2.01-2.25	23	0,277	0,000
		2.26-2.50	30	0,204	0,003
		2.51-2.75	59	0,095	0,200
		2.76-3.00	32	0,127	0,200
		3.01-3.25	32	0,118	0,200
		3.26-3.50	14	0,271	0,006
		3.51-3.75	4	0,271	-
	3.76- 4.00	0	-	-	
Toplam			200		

Tablo 5’te yer alan sonuçlar incelendiğinde veri setinin normal dağılım gösterdiği tespit edilmektedir. Bu nedenle analizlere ANOVA ve bağımsız örneklem t testi ile devam edilmiştir.

Bağımsız örneklem T Testi uygulanarak öğrencilerin cinsiyetleri ile Endüstri 4.0’a bakış açısı ve muhasebe dersleri ile Endüstri 4.0’a tutum arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı araştırılmıştır. Analiz sonuçları Tablo 6’da yer almaktadır.

Tablo 6. Cinsiyete Değişkenine Göre Bağımsız Örneklem T Testi Analiz Sonuçları

			n	$\bar{x}$	s.s.	t	p
EBA	Cinsiyet	Kadın	148	3,5872	0,3897	1,100	0,007
		Erkek	52	3,6644	0,5472		
MUDEN	Cinsiyet	Kadın	148	3,4995	0,5032	0,135	0,853
		Erkek	52	3,4885	0,5275		

Tablo 6’da yer alan sonuçlar incelendiğinde cinsiyet değişkeni ile EBA boyutunda anlamlı ilişki tespit edilmiştir ($0,007 < 0,05$). Ortalamalara bakıldığında erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre Endüstri 4.0’a bakış açısı daha yüksektir ($3,6644 > 3,5872$). Bu nedenle H_1 hipotezi kabul edilmiştir. MUDEN alt boyutunda ise anlamlı ilişki tespit edilmemiştir ($0,853 > 0,05$). H_2 hipotezi red edilir.

Tablo 7’de yaş değişkeni dikkate alınarak gruplar arası ilişki araştırılmaktadır. Burada ikiden fazla grup yer aldığı için ANOVA analizi kullanılmaktadır. ANOVA analizi sonuçları aşağıda yer almaktadır.

Tablo 7. Yaş Değişkenine Göre ANOVA Analizi Sonuçları

			n	$\bar{x}$	s.s.	F	p	Post-Hoc
EBA	Yaş	19 ve altı	32	3,5484	0,2579	0,274	0,895	-
		20	41	3,5878	0,4464			
		21	43	3,6093	0,4150			
		22	48	3,6448	0,3620			
		23 ve üzeri	36	3,6292	0,6365			
MUDEN	Yaş	19 ve altı	32	3,3938	0,4047	0,575	0,681	-
		20	41	3,5545	0,4598			
		21	43	3,4620	0,5042			
		22	48	3,5306	0,4908			
		23 ve üzeri	36	3,5185	0,6607			

Tablo 7’de yer alan bilgiler incelendiğinde yaş değişkeni ile EBA ve MUDEN boyutlarında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir. EBA boyutunda p değeri 0,895 ve MUDEN boyutunda p değeri 0,681 olarak bulunmuştur. Her iki boyutta anlamlı bir ilişki bulunmadığı için Post Hoc çoklu karşılaştırma testi uygulanmamıştır. Bu nedenle H_3 ve H_4 hipotezleri red edilmiştir.

Öğrencilerin bulunduğu sınıf değişkenine göre yapılan analiz sonuçları Tablo 8’de bulunmaktadır. Sınıf değişkeni içerisinde de ikiden fazla grup bulunduğu için ANOVA analizi uygulanmıştır.

Tablo 8. Sınıf Değişkenine göre ANOVA Analizi Sonuçları

			n	$\bar{x}$	s.s.	F	p	Post-Hoc
EBA	Sınıf	1	46	3,5522	0,3171	3,085	0,028	1-2
		2	16	3,8375	0,4395			2-3

		3	64	3,5219	0,3954			
		4	74	3,6655	0,5081			
MUDEN	Sınıf	1	46	3,4783	0,3985	0,530	0,662	-
		2	16	3,5625	0,5832			
		3	64	3,4427	0,4966			
		4	74	3,5405	0,5639			

Tablo 8’de yer alan bilgilere göre, öğrencilerin sınıfı ile EBA boyutunda anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($0,028 < 0,05$). Bu nedenle H_5 hipotezi kabul edilir. Gruplar arasındaki ilişkinin tespit edilebilmesi için Post-Hoc çoklu karşılaştırma testlerinden Tukey analizi uygulanmıştır. Bu analiz sonucunda 1. Sınıf öğrencileri ($\bar{x} = 3,5522$, $ss = 0,3171$) ile 2. Sınıf öğrencileri ($\bar{x} = 3,8375$, $ss = 0,4395$) ve 2. Sınıf öğrencileri ile 3. Sınıf ($\bar{x} = 3,5219$, $ss = 0,3954$) arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Diğer alt boyutumuz olan MUDEN boyutunda ise anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır. P değeri 0,662 bulunmuştur. Bu nedenle H_6 hipotezi red edilir.

Öğrencilerin not ortalaması dikkate alınarak yapılan analiz sonuçları Tablo 9’da yer almaktadır.

Tablo 9. Not Ortalaması Değişkenine Göre ANOVA Analizi Sonuçları

		n	$\bar{x}$	s.s.	F	p	Post-Hoc	
EBA	Not Ort.	2,00 ve altı	6	3,4917	,49741	1,118	0,353	-
		2,01-2,25	23	3,5152	,60649			
		2,26-2,50	30	3,5417	,32986			
		2,51-2,75	59	3,6229	,38566			
		2,76-3,00	32	3,5578	,33771			
		3,01-3,25	32	3,7297	,51648			
		3,26-3,50	14	3,6143	,50170			
		3,51-3,75	4	3,9625	,22867			
		3,76 ve üzeri	0					
MUDEN	Not Ort.	2,00 ve altı	6	3,2292	,39065	1,751	0,099	-
		2,01-2,25	23	3,5109	,59730			
		2,26-2,50	30	3,3083	,39081			
		2,51-2,75	59	3,5932	,51635			
		2,76-3,00	32	3,5000	,43620			
		3,01-3,25	32	3,5938	,52026			
		3,26-3,50	14	3,4911	,50231			
		3,51-3,75	4	3,9063	,29536			
		3,76 ve üzeri	0					

Yapılan ANOVA analizi sonucunda not ortalaması değişkeni ile EBA ve MUDEN boyutlarında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir. EBA boyutunda p değeri 0,353 ve MUDEN boyutunda p değeri 0,099 olarak tespit edilmiştir. Bu nedenle H_7 ve H_8 hipotezleri red edilir.

Genel olarak hipotezlere bakıldığında; H_1 ve H_5 hipotezleri kabul edilmiş, H_2 , H_3 , H_4 , H_6 , H_7 , H_8 hipotezleri red edilmiştir.

Yapılan araştırma genel olarak değerlendirildiğinde MUDEN boyutunda tüm değişkenlerde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Bu nedenle öğrencilerin muhasebe dersleri ile Endüstri 4.0 arasındaki ilişkiyi algılayamadıkları söylenebilir. EBA boyutunda ise cinsiyet ve sınıf değişkenlerinde anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre, 2.sınıfların 1. ve 3. Sınıflara göre Endüstri 4.0'ı daha çok algıladığı söylenebilir.

Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü öğrencilerinin muhasebenin dijitalleşmesi konusunda çok fazla algı farkının olmadığı söylenebilir.

Sonuç

Bilginin depolanması ve bilgiye erişim konusunda büyük kolaylıkların sağlandığı günümüzde üretim, sağlık, eğitim gibi birçok alanda dijitalleşme en önemli unsur olmaktadır. Mekân faktörünün önemini kaybetmesi eğitim alanında yepyeni bir dönem oluşturmuştur. Bu yeni dönem zaman ve maliyet avantajı sağlanmıştır. Ancak e-egitim sisteminin getirdiği etkinliğin azalması, asosyalleşme gibi sorunlar tartışılmaktadır. İnsanlar dijital bağımlılık yaşamakta ve bu durum çağın vebası olarak görülmektedir (TRT Haber, 2019). Dijitalleşmenin olumsuz yanları her ne kadar tartışılmaya devam etse de hayatımızın ayrılmaz bir parçası da olmaktadır. Bu nedenle hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin bilgi teknolojileri konusunda kendisini geliştirmesi gerekmektedir. Teknolojik gelişmelere açık ve uyumlu olduğunda daha etkin ve verimli eğitimin gerçekleşmesi beklenmektedir.

Muhasebenin dijitalleşmesi, Endüstri 4.0 ve muhasebe eğitimi ilişkisi, teknolojik yenilikler ve muhasebe gibi konularının literatürde yer aldığı ve araştırılmaya devam edildiği görülmektedir. Teknolojinin değişimi, muhasebe ile ilgili konuların da sürekli güncel kalmasına sebep olmaktadır. Yapılan çalışmalar genel olarak değerlendirildiğinde, müfredatların yenilenmesi gerektiği belirtilmektedir. Mevcut konuların ve programların, güncel muhasebe programlarının kullanımı konusunda yetersiz kalması nedeniyle bu güncellenmenin yapılması önerilmektedir. Bazı üniversitelerde teknoloji kullanımına yönelik farklı dersler müfredatlara eklenmektedir. Ancak bu güncellemelerin tüm üniversite müfredatlarında olması gerekir. Z kuşağının teknoloji kullanım alışkanlıklarının giderek değişmesi, geleneksel sistemler ile eğitime devam edilmesi durumunda eğitim kalitesini olumsuz etkileyebilir. Öğrencilerin beklentilerinin değişmesi, değişime karşı olan tutumları, teknolojiyi benimseme ve kullanma düzeyleri başarılarında etkili olabilmektedir. Öğrencilerin teknoloji ve dijitalleşme konularındaki görüşleri önem kazanmaktadır.

Bu çalışmada da Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü öğrencilerinin muhasebenin dijitalleşmesi konusundaki görüşleri araştırılmıştır. Araştırmaya sağlık yönetimi bölümünde bulunan 360 öğrenciden 200'ü katılım sağlamıştır. Bu 200 öğrencinin 148 tanesi kadın, 52

tanesi erkektir. Yaş dağılımları incelendiğinde birbirine yakın sonuçlar tespit edilmiştir. Sınıf dağılımlarında; en az yoğunluk 2. sınıfta, en fazla ise 4. sınıfta oluşmaktadır. Not dağılımlarına bakıldığında 2,51-2,75 not aralığında 59 öğrencinin bulunduğu görülmektedir. 2,00 not ortalamasının altında bulunan öğrenci sayısı 6 iken, 3,50 not ortalamasının üzerinde herhangi bir öğrenci ankete katılmamıştır.

Araştırmada uygulanan ölçek iki alt boyuttan oluşmaktadır. Birinci boyutta “muhasebe dersleri ile Endüstri 4.0 arasındaki ilişki”, ikinci boyutta ise öğrencilerin Endüstri 4.0’ a bakış açıları yer almaktadır. Her iki boyut için uygulanan faktör analizi sonucunda anlamlı alt faktör bulunamamıştır. Analizler genel iki boyut dikkate alınarak tamamlanmıştır. Ölçekte yer alan iki alt boyut ve genel ölçek güvenilirlikleri Cronbach Alpha testi ile analiz edilmiştir. Anketin yüksek derecede güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kaiser-Meyer-Olkin ve Barlett’s testleri sonucunda da örneklem büyüklüğünün yeterli olduğu ve öğrencilerin soruları ciddiyetle yanıtladığı tespit edilmiştir.

Veri setinin normal dağılım göstermesi nedeniyle araştırma hipotezlerinin test edilmesinde Bağımsız Örneklem T testi ve ANOVA analizleri uygulanmıştır. Muhasebe dersleri ile Endüstri 4.0 arasındaki ilişkiye olan tutum boyutunda herhangi bir anlamlı ilişki tespit edilememiştir. Endüstri 4.0’ a bakış açısı boyutunda ise cinsiyet ve sınıf değişkenlerinde anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Bu nedenle $H_1=$ Öğrencilerin Endüstri 4.0’a bakış açıları ile cinsiyetleri arasında anlamlı ilişki vardır hipotezi ile $H_5=$ Öğrencilerin Endüstri 4.0’a bakış açıları ile sınıfları arasında anlamlı ilişki vardır hipotezi kabul edilmiştir. Diğer hipotezler reddedilmiştir. Genel olarak öğrencilerin muhasebenin dijitalleşmesi konusunda algı farklılığının olmadığı söylenebilir.

Sağlık Yönetimi öğrencilerinin Endüstri 4.0 konusunda daha fazla bilgi sahibi olması gerekmektedir. Endüstri 4.0 ve Toplum 5.0 konuları hayatımızın her alanında yer almaktadır. Gelecekte sağlık yöneticisi olacak bu öğrencilerin hem sağlık hem de muhasebe alanında dijitalleşme ve dijitalleşmenin sağlayacağı yararları öğrenmeleri gerekmektedir.

Üniversitelerin yapmış oldukları müfredat yenileme çalışmalarında özellikle uygulamalı muhasebe derslerine ağırlık vermeleri önerilebilir. Dijital programların kullanımının sağlanabilmesi için simülasyonlardan da yararlanılabilir. Teorik olarak donanımlı öğrenciler yetiştiren bu kurumların pratikte de donanımlı öğrenciler yetiştirmesi nitelikli eleman sorununun önüne geçecektir. Hem muhasebe hem de yazılım alanında kendini yetiştiren bir kişi işletmesinin eksikliklerini daha kolay bir şekilde fark ederek işletmeye ait yazılımlar geliştirebilir. Bu nedenle muhasebe mühendisliği programlarına üniversitelerin yer vermesi önerilmektedir.

Toplum 5.0 döneminin yaşanmaya başlaması teknolojik olarak ilerlemelerin hız kesmeden devam edeceğinin bir göstergesi olarak kabul

edilebilir. Bu nedenle değişime ayak uydurarak ilerlemek tüm toplumlar açısından avantaj sağlayacaktır.

Muhasebe dersi alan öğrenciler üzerine gerçekleştirilen bu çalışma farklı bölümlerde, farklı öğrenci grupları üzerinde de gerçekleştirilebilir. Dijitalleşmenin etkileri her alanda etkili olduğu için kapsam genişletilerek karşılaştırmalara gidilebilir. Hitit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü öğrencilerinin bu konu hakkındaki görüşleri küçük bir örneklem oluşturmaktadır. Bu nedenle farklı bölümler ya da üniversitelerde bu çalışma yinelenerek büyük bir örnekleme ulaşılabılır ve karşılaştırmalara gidilebilir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış Bağımsız

Yazar Katkısı: Ela Hiçyorulmaz: %100.

Destek ve Teşekkür Beyanı: Çalışma için destek alınmamıştır.

Etik Onay: Bu çalışma etik onay gerektiren herhangi bir insan veya hayvan araştırması içermemektedir. / Bu çalışmanın gerçekleştirilmesi amacıyla, Hitit Üniversitesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu'ndan izin alınmıştır (09.01.2023 / 2022-247) alınmıştır.

Çıkar Çatışması Beyanı: Çalışma ile ilgili herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Peer Review: Independent double-blind

Author Contributions: Ela Hiçyorulmaz: 100%.

Funding and Acknowledgement: No support was received for the study.

Ethics Approval: This study does not contain any human or animal research that requires ethical approval. / Ethics committee approval (09.01.2023 / 2022-247) was obtained from Hitit University Non-Interventional Studies Ethics Committee for the purpose of carrying out this study approval.

Conflict of Interest: There is no conflict of interest with any institution or person related to the study.

Önerilen Atf: Hiçyorulmaz, E. (2024). Muhasebenin dijitalleşmesi ve sağlık yönetimi öğrencileri üzerine bir araştırma. *Akademik Hassasiyetler*, 11(24), 198-222. <https://doi.org/10.58884/akademik-hassasiyetler.1318308>

Kaynakça

Alkayış, A. (2021). Eğitim felsefesi perspektifinden dijitalleşme ve eğitim 4.0, *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(21), 221-237. <https://doi.org/10.29029/busbed.818165>

Alparslan, M. (2009). *Hititolojiye giriş*. Türk Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü.

- Anadolu Üniversitesi. (2023). *Dersler-AKTS Kredileri*. 3 Temmuz 2023 tarihinde <https://www.anadolu.edu.tr/akademik/fakulteler/207/isletme-bolumu/dersler> adresinden edinilmiştir.
- Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi. (2023). *Bilgi Paketi*. 3 Temmuz 2023 tarihinde <https://obs.hacibayram.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=07&curSunit=9153#> adresinden edinilmiştir.
- Bakır, M. & Erserim, A. (2022). Muhasebenin tarihsel gelişimi: toplumsal-kamusal-kurumsal dönüşüm üzerine bir değerlendirme. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 24(1), 35-59. <https://doi.org/10.31460/mbdd.913809>
- Bayazıtlı, E. Çelik, O. & Gürdal, K. (2015). *Genel muhasebe*. Siyasal Yayınevi.
- Bayram, N. (2012). *Veri analizi*. Siyasal Kitabevi.
- Bizcom. (2023). *Bulut teknolojisinin avantajları, dezavantajları ve geleceği*. 30 Kasım 2023 tarihinde <https://bizcom.com.tr/blog/bulut-teknolojisinin-avantajlari-dezavantajlari-ve-gelecegi> adresinden edinilmiştir.
- Bulut Depolama. (2023). *2022 yılının en iyi bulut depolama sağlayıcıları*. 22 Nisan 2023 tarihinde <https://www.bulut-depolama.com/> adresinden edinilmiştir.
- Ceyhan, İ.F. & Ulutan, R. (2020). Muhasebe meslek mensuplarının bakış açılarıyla liselerde muhasebe beceri eğitimi. *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(19), 235-265. <https://doi.org/10.29029/busbed.644717>
- Çetin, Ö. O. (2022). *Endüstri 4.0 perspektifinde, muhasebenin dijital dönüşümü: işletme bölümü öğrencileri üzerine bir araştırma* [yüksek lisans tezi]. T.C. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi.
- Davutoğlu, N. A. (2020). Üçüncü ve dördüncü sanayi devrimleri arasındaki temel ve sistematik farklılıkların determinist bir yaklaşımla analizi. *Management and Political Sciences Review*, 2(1), 176-194.
- Demir, A. (2018). Endüstri 4.0'dan eğitim 4.0'a değişen eğitim-öğretim paradigmaları, *Turkish Studies*, 13(15), 147-171. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.13480>
- Durmuş, B., Yurtkoru, E. S. & Çinko, M. (2013). *Sosyal bilimlerde SPSS'le veri analizi*. Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş.
- Ertaş, F. & Şimşek, A. (2020). Ortaöğretim muhasebe eğitiminde uygulanan meslek derslerinin sektör beklentilerini karşılama ve öğrenim düzeyi üzerine Erzurum ilinde bir araştırma. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (86), 39-56. <https://doi.org/10.25095/mufad.710154>
- Hiçyorulmaz, E. & Akdoğan, H. (2017). The Profession of the future in the field of accounting: accounting engineering,

Turkish Online Journal of Educational Technology (TOJET), (İNTE 2017 için Özel Sayı), 536-541.

- Hiçyorulmaz, E. & Akdoğan, H. (2019). *Kaynak tüketim muhasebesi ve endüstri 4.0'ın üretim işletmeleri üzerindeki etkisi*. Siyasal Kitabevi.
- İşık, İ. (2022). *Üniversite öğrencilerinin bakış açısıyla, endüstri 4.0 yaklaşımına yönelik farkındalığın belirlenmesi: Aydın ADÜ örneği* [yüksek lisans tezi]. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi.
- Kalaycı, Ş. (2008). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Asil Yayıncılık.
- Kurnaz, E., Tekbaş, İ., Bozdoğan, T. & Çetin, Ö. (2020). Dijitalleşmeyle birlikte muhasebe eğitiminin muhasebe meslek mensupları açısından değerlendirilmesi. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, (22), 81-96. <https://doi.org/10.31460/mbdd.642307>
- Mert, H., Güner, M. & Duyar, G. (2022). Dijitalleşme sürecinin gelişimi ve muhasebe uygulamalarına etkileri yönünden İstanbul ilinde SMMM'ler üzerinde bir araştırma, *Muhasebe ve Denetim Bakış Dergisi*, (66), 195-218, <https://doi.org/10.55322/mdbakis.1055937>
- Mutlu, M. E., Gümüş, S. & Okur, R. (2008). *Muhasebe sürecinde e-öğrenme süreci*. 21 Haziran 2023 tarihinde https://www.researchgate.net/profile/Mehmet-Mutlu-12/publication/254199129_Muhasebe_Egitiminde_e-Ogrenme_Sureci adresinden edinilmiştir.
- Nunnally, J. C. (1978). *Psychometric theory*. New York: McGrawHill.
- Omar, S, A. & Hasbolah, F. (2018, Ekim). Awareness and Perception of Accounting Students towards Industrial Revolution 4.0. *Proceedings of the 5th International Conference on Accounting Studies (ICAS 2018)* Penang, Malaysia.
- Öztemel, E. (2018). Eğitimde yeni yönelimlerin değerlendirilmesi ve eğitim 4.0. *Üniversite Araştırma Dergisi*, 1(1), 25-30. <https://doi.org/10.32329/uad.382041>
- Sarıçiçek, R. (2020, Ekim). Muhasebe eğitiminin dijitalleşen muhasebe mesleğini karşılama düzeyi: İİBF öğrencilerine yönelik bir araştırma, *ECONDER 2020 3rd. International Economics, Business and Social Sciences Congress*, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş.
- Schwab, K. (2016). *Dördüncü sanayi devrimi* (Çev. Zülfü D.). Optimist Yayın.
- Sürer, A. G. (2020). Eğitimde dijitalleşme çağı, *Kapadokya Eğitim Dergisi*, 1(1), 28-34.
- Şeker, S. & Şeker F. (2019). Token'lardan çivi yazılı kil tabletlere: yazının icadında muhasebenin izleri. *Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi*, (16), 86 – 110.

- Şen, V. & Aracı, H. (2021). Muhasebe eğitimine endüstri 4.0'ın etkileri, *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 28(4), 875-889. <https://doi.org/10.18657/yonveek.896791>
- Talan, T. (2021). Üniversite öğrencilerinin dijital okuryazarlık durumlarının incelenmesi, *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 10(3), 50-59.
- Temelli, F. (2018). İİBF öğrencilerinin muhasebe derslerinde teknoloji kullanımı ile ilgili görüşleri: Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi örneği, *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, (20/Özel sayı), 701-720.
- Torun, N. & Cengiz, E. (2019). Endüstri 4.0 bakış açısının öğrenciler gözünden teknoloji kabul modeli (tkm) ile ölçümü. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, (22), 235-250. <https://doi.org/10.18092/ulikidince.444410>
- TRT Haber. (2019). *Çağın vebası dijital bağımlılık: mutsuz, asosyal ve umutsuz bir hayat*. 24 Nisan 2023 tarihinde <https://www.trthaber.com/haber/bilim-teknoloji/cagin-vebasi-dijital-bagimlilik-mutsuz-asosyal-ve-umutsuz-bir-hayat-409091.html/> adresinden edinilmiştir.
- Tutar, S. (2019). Endüstri 4.0'ın muhasebe mesleğine olası etkileri, *Uluslararası Ekonomi, İşletme ve Politika Dergisi*, 3(2), 323-344. <https://doi.org/10.29216/ueip.611209>
- Türker, M. (2018). Dijitalleşme sürecinde küresel muhasebe mesleğinin yeniden şekillenmesine bakış. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 20(1), 202-235. <https://doi.org/10.31460/mbdd.383319>
- Uçma, B. & Beycan, M. (2009). Muhasebe eğitiminde uzaktan öğretim ve e-öğrenme. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 2(3), 35-50.
- Uztarih. (2018). *Sümerlerden mısırlılara yazının icadı*. 17 Nisan 2023 tarihinde <https://www.uztarih.com/2018/12/sumerlerden-misirlilara-yazinin-icadi.html/W> adresinden edinilmiştir.
- Yalçın, H. (2022). Muhasebenin dijitalleşmesi ve muhasebe mesleğinin geleceği. Ş. Karabulut (Ed.) *Muhasebe – Pazarlama Organizasyon: Teori ve Uygulama* içinde (s. 13-24). Yalçın, H. (2022). Muhasebenin dijitalleşmesi ve muhasebe mesleğinin geleceği. Ş. Karabulut (Ed.) *Muhasebe – Pazarlama Organizasyon: Teori ve Uygulama* içinde (s. 13-24). Ekin Basım Yayım Dağıtım.
- Ekin Basım Yayım Dağıtım.
- Yardımcıoğlu, M., Karahan, M. & Yörük, A. (2019). Dijitalleşme ışığında muhasebe mesleğinin geleceği. *Muhasebe Enstitüsü Dergisi*, (61), 35-46. <https://doi.org/10.26650/MED.2019542847>.
- YÖK. (2019). *Geleceğin Meslekleri Çalışmaları*, 22 Nisan 2023 tarihinde https://www.yok.gov.tr/Documents/Yayinlar/Yayinlarimiz/2019/gelecegin_meslekleri_calismalari.pdf/ adresinden edinilmiştir.

- Yücel, G. & Adiloğlu, B. (2019). Dijitalleşme-yapay zekâ ve muhasebe beklentiler, *Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi*, (17), 47-60.
- Yücesoy, C. (1943). Prof. Dr. Cevat Yücesoy'un muhasebe dersleri cilt I kitabından muhasebenin tarihçesi, *Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi*, (14), 263-264.
- Yürekli, E. & Şahiner, A. (2017). Muhasebe eğitimi ve endüstri 4.0 ilişkisi, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(55), 152-162. <https://doi.org/10.16992/asos.12794>

Extended Abstract

With the rapid development of technology and digitalization, expectations from the accounting profession are changing. Higher education institutions providing accounting education should also consider this change, and the current course curricula and programs used should be updated. When digitalization is considered in terms of accounting education, it is evident that traditional systems have shifted, gaining a different dimension. The readiness of students for these digital applications and their level of interest in the digitalization of accounting also impact their engagement in lessons. Therefore, the opinions of the students constitute the subject of the research.

The current study examined the opinions of students in the Health Management Department of the Faculty of Health Sciences at Hitit University regarding the digitalization of accounting. The research utilized the questionnaire technique as one of the primary data collection methods, comprising two parts. The first section provided descriptive information, while the second part employed the scale from Çetin's study (2022). This scale, used in the research, consists of 35 statements with two sub-dimensions: the perspective of Industry 4.0 (EBA) and the relationship attitude (MUDEN) dimension between accounting courses and Industry 4.0. The questionnaires were formatted in a 5-point Likert-type question style and were administered to students of Hitit University's Faculty of Health Sciences Health Management Department between January 10-30, 2023. The necessary ethical committee permission for the applied questionnaire was obtained from Hitit University.

The following hypotheses were established in order to determine the relationship between the students of the health management department and the digitalization of accounting.

H₁= There is a significant relationship between the students' perspectives on Industry 4.0 and their gender.

H₂=There is a significant relationship between students' attitudes towards the relationship between accounting courses and Industry 4.0 and their gender.

H₃= There is a significant relationship between the students' perspectives on Industry 4.0 and their ages.

H₄= There is a significant relationship between the students' attitudes towards the relationship between accounting courses and Industry 4.0 and their ages.

H₅= There is a significant relationship between the students' perspectives on Industry 4.0 and their classes.

H₆= There is a significant relationship between students' attitudes toward the relationship between accounting courses and Industry 4.0 and their classes.

H₇= There is a significant relationship between the students' perspectives on Industry 4.0 and their grade point averages.

H₈= There is a significant relationship between students' attitudes toward the relationship between accounting courses and Industry 4.0 and their grade point averages.

As a result of the analysis, it was determined that the alpha coefficient was 0.881. Following the reliability analysis, factor analysis was conducted. The factor analysis revealed that expressions in both dimensions were related to all factors. However, six factors in the perspective of Industry 4.0 and four factors in the dimension of the relationship attitude between accounting courses and Industry 4.0 were not found to be significant. Therefore, the analyses were assessed as two general dimensions.

The Kaiser-Meyer-Olkin test yielded a result of 0.821 for the perspective of Industry 4.0 and 0.798 for the dimension of the relationship attitude between accounting courses and Industry 4.0. These results indicate that the sample size in our study is sufficient. The $p=0.000$ values obtained in both dimensions with Bartlett's test demonstrate that the students participating in our research took the questions seriously.

When the Independent-Samples t-Test results examined, a significant relationship was found between the gender variable and the perspective on Industry 4.0 ($0.007 < 0.05$). Looking at the averages, male students had a higher perspective on Industry 4.0 than female students ($3.6644 > 3.5872$). Therefore, the H₁ hypothesis was accepted. In the sub-dimension of attitude of the relationship between accounting courses and Industry 4.0, no significant relationship was found ($0.853 > 0.05$). The H₂ hypothesis is rejected.

There was no significant relationship between the age variable and the perspective on Industry 4.0, and the relationship attitude dimensions between accounting courses and Industry 4.0. Therefore, hypotheses H₃ and H₄ were rejected.

A significant relationship was found with the ANOVA Analysis in the dimension of the students' class and their perspectives on Industry 4.0 ($0.028 < 0.05$). Therefore, the H₅ hypothesis was accepted. Tukey analysis, one of the Post-Hoc multiple comparison tests, was used to determine the

relationship between the groups. Following this analysis, a significant relationship was identified between 1st-year students (mean = 3.5522, standard deviation = 0.3171) and 2nd-year students (mean = 3.8375, standard deviation = 0.4395), as well as between 2nd-year students and 3rd-year students (mean = 3.5219, standard deviation = 0.3954). However, no significant relationship was observed in the MUDEN dimension. Consequently, hypothesis H6 is rejected.

There was no significant relationship between the grade point average variable and the perspective on Industry 4.0, as well as the attitude dimensions related to the relationship between accounting courses and Industry 4.0. Hypotheses H7 and H8 were rejected.

Upon comprehensive evaluation of the research, no significant differences were found in all variables within the dimension of attitude toward the relationship between accounting courses and Industry 4.0. Consequently, it can be asserted that students may not perceive the relationship between accounting courses and Industry 4.0. Concerning the perspective on Industry 4.0, a notable difference was identified in gender and class variables. Specifically, it can be inferred that male students have a higher perception of Industry 4.0 compared to female students, and 2nd-year students exhibit a higher perception than 1st and 3rd-year students.